

hogya ha mint aktív fél nem akar is a konferenciában részt venni, szabadságában áll magát a konferenciában képviseltetni s így annak tanácskozásairól legközvetlenebbül tudomást szerezni.

Női munkák kiállítása.

— Felhívás. —

A közelmúlt években elemi-leány iskolák V-ik és VI-ik osztályaiban tanított a női munka; és csak a most lefolyt 188^{1/2}-ik iskolai évben kezdetét a meg III-ik és IV-ik osztályokban is — dicseretére legyen mondva a buzgó tanító-nőknek — szép eredménnyel.

Közvizsgák alkalmával mindegyik osztály bemutatta ugyan külön-külön a tanterv szerinti előállított női munkákat; hogy azonban azok együttesen is láthatók legyenek: az iskolaszék elhatározta mindegyik leányiskola női munkáinak f. év július 2-ik napján az egyház gyűléstermében leendő kiállítását, részint azért, hogy a nagyközönség személyesen győződjék meg az egy évi munka eredményéről; részint azért, hogy magok a tanítónők is az összehasonlításból tanúságot merítsenek maguknak a jövőre nézve.

Teljes tisztelettel felkérem azért az érdeklődőket, különösen a mélyen tisztelt női közönséget, hogy ezen női munkák kiállítását a nevezett helyen és időben megtekinteni méltóztassanak.

Tisztelettel maradván Debreczen 1882 jun. 29.

Némethi Lajos
ref. iskolaszéki elnök.

Debreczeni ház-numericusok.

— Látogasson meg kedves barátom. — Régen vágyok tiszteletemet tenni, de olyan szerencsétlen vagyok, hogy nem tudom lakását.

— Ah, az legkevésbé: Zsák-utca 1471 szám alatt lakom, délután otthon leszek, szívesen várom.

A két barát elvált egymástól a vizsontlítás reményében és találkoznak egy hét múlva.

— Hogyan? Magyar ember szavát tartja. S ön nem jött el, egész délután vártam.

— Bocsánat kedves barátom, a szándék meg volt bennem, el is mentem, de azt, hogy hol van zsák utca, egy félnapos utanjárára megtudtam ugyan, de azt a borzasztó nagy szombatot én elfelejtettem szerencsésen. — Hol is lakik kérem? — Zsák utca 1471. szám alatt.

— Bravó most már el nem felejttem, mert most jut eszembe! Krisztus után 1471 esztendővel fedezték fel először a filoxerát a kolompér virágban. — Most már biztosan megfogom találni. — Isten önnel a vizsontlítás! . . . Ó nagysága kezét előzetesen is csókolom.

fakultás ismét össze gyűlt, mert a néni még mindig életben volt, és a rá következő napon már egészen jobban lett. Péter bátyam ugy vélekedett, hogy az orvosurakat el lehet bocsátani, minthogy ép oly könnyen veheti az ember vízbe a pénzt mint a hogy ily kétségbe ejtő betegség ellen harcolni lehet, a néni ennél fogva a házi orvos gondviselésére bízott.

A negyedik napon a beteg rosszabbul lett, az ötödik napon a beteg még rosszabbul a hatodikon már kétségbe estünk betegsége felett, a hetedikén egy kissé magához tért, a nyolczadikon már közel volt a sir széléhez, és a kilencediken belépett az orvos a szobába, melyben összegyűlve valánk és jelenté, hogy az éjjel beállott a krízis, minél fogva remélni meri, hogy a néni ismét vissza lesz adva az életnek. És ha ezen betegségből szerencsésen felidül, ugy azt hiszi, hogy egész szervezetében oly átváltozás történt, mely a gyenge nőt még legalább 10 évre visszaadja az életnek.

A mi háziorvosunk bár igen ügyes férfi, de én színtén megvallom, hogy soha sem szenvedhettem. Jólataim teljesültek a néni magához jött. A mi örömkünk inkább elképzelhető, mintsem le lehet írni. A gondozásnak minden neme az újra felgyógyult irányában újra kezdetét vette, és egyikünk a másikat könnyen érthető okokból felülmulni igyekezett.

Felgyógyulása után néhány nappal Zsuzsi néneamtől egy meghívó levelet kaptam, melynek értelmében a legközelebbi

És a barát csakugyan meg is leli barátját egy történelmi adat évszámára támaszkodva.

Azonban, hogy a dolog velejére térjünk: sajátos viszonyok közt leledztünk mi debreczeniek. Itt született ember is ugyancsak hozzá lásson, ha egy házat fel akar találni. Először mert az utcák nevei itt-ott fel vannak ugyan írva fehérre feketével, ha ugyan az eső le nem mosta már, — de csak az utca legvégén ott is csak az egy oldalra lelje meg a ki keresi másodszer azért, mert a házszámok még egyfelől a 4000-es féle kalandoznak, olyan rendetlen ugrándozást visznek végbe egyik utcáról a másikra, mint a kis báránykák midőn a rekedt levegőjű istállóból a verőfényes zöld pázsitra hajtja kora reggel a pásztor.

Ma már általánosok rájöttek arra a hely hatóságok, hogy kivált a nagyobb városban semmi értelme sincsen annak hogy midőn az utolsó számot kimondta az ember, egytuttal azt is megértette belőle mindenki, hogy hány ház is van hát a községben? sőt inkább tekintete vevén a számtalan hátrányt, mely az ilyen rendszerből származik, oda tértek, hogy minden utcának külön: az egyből induló számozása legyen. A fővárosban még ezzel sem elégedtek meg; ott az utca egyik oldalán a páratlan, másik oldalán a páros számok haladnak és minden szám mellé oda van írva a kerület és utca neve is. Az előnyök a miket a közönség élvez és általában a hatóság is ily intézkedés után alig volna ak felfoisolhatók.

Budapesten ma mindenki, — ha még olyan idegen is, — azonnal tájékozhatja magát, nálunk az össze-vissza zavart ház számok miatt felévtatni itt tartózkodás után sem.

Ha már annak keresnők okát, hogy miért tartja fent e régi elavult rendszer ma is magát városunkban, — elfogadható, támogató tételt nem tudnánk találni egyebet, mint azt a sokszor hallottat: minden ugy van jól, a hogy van; édes apám — nagy apám mind meg tudtak itt ilyen rendszer mellett lakni, mire való nekünk az új? De ennél misem könnyebb valamit megczafolni, mert az ember haladásra van teremtve. Zászlajára minden téren az van írva győzzön a jobb, és azért szakítanunk kell nekünk is a régi rosszal és el kell fogadni a jobb újat.

A kezdeményezést e téren a városi hatóságnak kell tenni. — Mint tudjuk, ez irányban némi előmunkálatok már rég ideje megtették. — A költség és a célra nem lehet irány adó annál a városnál, mely aszfalt járdát honosított meg fő utcáján; különben is a polgárság támogatását mert neki is érdekében áll e korszerű újítás, — számitásba lehet venni.

Fel elevenítők jelenleg e régen alvó és bizonyonyal nem csekély fontosságú ügyet. Vajha szavainknak sikere lenne, vajha mihamarabb vége szakadna a jelen, sok tekintetben nevétséges — és a jelen korbá semmi tekintetben nem illő rendszernek!

vasárnapon délután 2 órakor pontban egy fontos értekezletre nálá megjelenek. Miután ezen vasárnapon jegyesem családjaival fa'ura kirándulást terveztem, e meghívást igen alkalmatlannak találtam, de mivel e titkos értekezlet talán az örökséget érintethet, annál fogva elhatároztam, hogy a kellemest a hasznosnak feláldozom. Megjelentem a néniél pontosan.

Egy bevezető köhéscelés után a néni így szól:

— Ambár én csak 71 éves vagyok, mégis a szenvedések által nagyon megtámadva érzem magam, és ugy látom, hogy nem fogok megvévülni. Reményem, hogy te e még hátralévő részét életemnek megfogod édesíteni. Gazdaságomhoz nincsenek egyenes örökösei és a többi szivtelen rokonsaim mint sejttem alig várják már haláloamat. — De te kivétel vagy — annál rosszabb rájok nézve, mert — hisz neked megmondhatom — nekik az örökségben semmi részük nem lesz.

E pillanatban ugy éreztem magamat, mint a hogy az egyedüli örökös érezni szokta.

— A mit azonban neked mondani akartam folytatá Zsuzsi néni, az volt, hogy én minden szombaton kis kutyámat „Fiórá” fűrésztetem; nos tehát, legutóbb ez szegény állat majdnem belefullt a folyóba, minél fogva azt többé a szolgálára nem bízhatom. Leszsz tehát olyan jó hogy holnap délután 2 órakor Flórával a kertben sétálj teszesz és azután megfűrésztöd?

(Vége köv.)

Bátorkodunk reményleni, hogy a nemes hatóságtól időszerűtlenséggel nem valóthatatunk felszólalásunkért.

Halak tenyésztése.

(Gróf Keglevich István fenyő-kosztolányi haltenyésztője Bars megyében)

(Eredeti tudósítás.)

Vadregényes erdős hegyek közepette kissé kitáguló völgyben a krassói vár előretolt s a köznép által „Zsivány torony”-nak nevezett — őrtorony s a vigan csörgedező Felső Zsitva kristály tiszta vize mellett, a természet elragadó pompájával vegyest igéző látványt nyújt a kis-tapolcsányi uradalomhoz tartozó haltenyésztő, gyönyörűen berendezett tavai, csatornái halász és költő hajlékaival.

Hogy volna Magyarországon még oly hely, mely mesterséges haltenyésztésre s par excellence a nemes haltenyésztésre oly kiválóan alkalmas nem lenne, ugy a rendelkezésre álló tiszta és kellő fokú víz, mint rendkívül előnyös horizontális projectio és bőségesen rendelkezésre álló egyéb segéd eszközök tekintetében, az alig képzelhető.

A Zsitva egyik szerény mellék folyója a Dunának, mely már Aranyos Marótnál a hegyi patak karakterét elveszti és sárgás zavaros, lassan folyó rónasági folyóvá változik, itt az uradalom közeli erdőségeibe eredve kristály tiszta vizű, sebes folyású és elég csekély hő fokú arra nézve, hogy a pisztráng benne már eredetileg vigan tenyészék.

Es mégis, dacára azon kedvező föltételeknek, melyeket a természet itt pisztráng tenyésztőnek nyújt jelentékeny közgazdasági nyereségnek tartom a tulajdonos gr. Keglevich István ur azon elhatározását, hogy a természet adta előnyöket, a tudományvíványai párosítva e haltenyésztő létrehozta.

Közgazdasági nyereségnek leginkább azért tarom mert a tudomány legbecesebb vívmányait egyesítve magában s a kistapolcsányi uradalomban levő számos tavakban rendkívül becses segédesszközökkel rendelkezvén, tökély tekintetében hazánkban páratlan és valóban utánzásra méltó alkotása.

Ezen állítás helyességére nézve legjobb criteriumot fog szolgáltatni a haltenyésztőnek leírása, melyet főbb vonásai-ban következőkben nyújthatok.

A fenyő-kosztolányi haltenyésztő létrehozására tett munkálatok 1876-ban vették kezdetüket. Ez évben készült el a Zsivány-torony felett egy kis költőhajlék (Bruthütte) mintegy 80,000 petére berendezve és 2 to 277 területtel.

Ez volt az első kísérlet, mely alkalmas szolgáltatott annak kiderítésére, hogy a víz mennyisége, minősége és hőfoka a kívánalmaknak teljesen megfelel. Ezen kedvező tapasztalás által határozta jött létre azon idő óta 10 más to és egy nagyobb szabású költőcsarnok circa 800,000 pete kikötésére berendezve, ugy szinte a hal mester lakháza a Zsivány torony alatt és hozatott rendbe a kis-tapolcsányi parkban levő öt to.

Az egész haltenyésztő tehát tulajdonképpen 2 főrészből áll, u. m. a tulajdonképeni fenyő-kosztolányi telepből, és a kis-tapolcsányi park taviból.

A költőcsarnok színelvonalán felül 2 méter magasságba fedett csatornán odavezetett víz mielőtt a külső szekrényekbe és tartányokba vezetettnek, a Fonvielle-féle szűrő hatol keresztül, ez egy szekrény, mely kavics, kagylók csontliszt és fűdöszivacsos tartányba jönnek, melyek hossza négy méter, magassága 25 cm. és szélessége 35 cm. Ezen tartányok mintegy iskoláját képezik a kis halaknak és itt szoknak hozzá a nekik szánt eledelhez.

A költőcsarnok színelvonalán felül 2 méter magasságban fedett csatornán odavezetett víz mielőtt a külső szekrényekbe és tartányokba vezetettnek a Fonvielle-féle szűrő hatol keresztül, ez egy szekrény, mely mely kavics kagylók, csontliszt és fűdöszivacsos tartányban rétegesen van megöltve, s a költőcsarnok két sarkán van elhelyezve: A víz alulról fölfelé áramlik a szűrődénybe, melyek ezáltal nagyon tökéletes munkát végeznek s teljesen tiszta vizet boesát a conservátorokba.

Ugy a tavak mint a conservátorokba csakis patak viz foly, melynek komérsége a legmelegebb nyárbán 12 R. s a legzordabb télben + 2 R. s így a költésre szolgáló víz fagypontra alá soha sem süllyedhet, mely még különben a költőcsarnokban alkalmazott kályha fűtése által is nagyon zord télben mellőzve lesz.

Jelenleg a költőcsarnokban 25,000 db. pataki pisztráng, 20,000 db. californiai lazac, 15,000 db. Caregonus Alpera az

Erie tóból, és még váratik e télen 10,000 db. amerikai pisztráng.

Aprilisban illetve a kikölt halacskák fejlődése szerint megfelelő időben a fiatal ivadéka a főrendszerbe jön, és pedig költővelentül a költő csarnokkal szemben hármassával parullelogramm alakban épített egyenkint 1/2 ár kiterjedésű 6 tóba, melyekhez még 1. ár kiterjedésű 7 reserve tó is tartozik. E tavak vizüket a költőcsarnok talaján keresztül vezetett csatorna által 6 külön csatornán át kapják, ugyanazon viz elkülönítési rendszer alapján, mely a conservátoroknál is érvényesítve van.

E tavak nyáron át háromszor lebet csátatnak avégből, hogy a nemes halak nagyságuk szerint sortirostosanak, nehezebb s nagyobbak s gyorsabban fejlődők a lassabb fejlődéseket felfalják.

A víz rendes folyása e tavakban ugy van rendezve, hogy a víz alulról áramlik a tavakba, miáltal a víz folyást élénk mozgásban tartatik.

A pisztráng, lazac és Caregonus ivadéka tehát e tavakban tölti el az első fél-évet és őszszel azután az utóbbi elorsólandó tavakba helyeztetnek el koruk és kifejlesztésük szerint.

A fenyő-kosztolányi főrendszer a Zsitva felé szilárd falból és töltésből, egymásközt pedig vert falból van építve és minden to feneke rostált kavicsal behordva.

A Zsitva legmagasabb árszínvonalán felül 1 méter magasságra építvük s így bármely zápor iránt közönyösek.

A Zsivány torony alatti részben a nagy költőcsarnok környékén van az előbb már említett ivadéka to; továbbá a 8 sz. s him pisztrángok számára 18 ár- s az anyapisztrángok számára berendezett 46 ár kiterjedésű 10 számú s végre még a 9. számú 3/5 ár kiterjedésű s diszpeldányok számára fenntartott tavak vannak összesen 77 ár kiterjedésben.

A Zsivány-torony felett levő 1876-ban épített költő hajlék környékén van a 18 ik számú és 17/3 ár kiterjedésű s a két éves pisztrángoknak szánt valamint a 15 ik számú és jelenleg 2 éves pontyokat nevelő 10/4 ár kiterjedésű to összesen a költő 27/3 ár kiterjedésben.

A 15-ik számú tóban lévő pontyok bivatva vannak még ez év folytán keresztülviendő s már tervében is rendkívül érdekes pontytenyésztést benépesíteni.

E célból terveztetik a 16. és 11-ik számú egyenkint 2/3 ár kiterjedésű pontyivárho to az 1, 2, 3, 4 éves pontyok részére.

E ponty-tavak nem lesznek állandók, hanem 12 es fordában fognak váltakozni, mi annyival is inkább lehetséges, mert a külső hajlék és költőcsarnok között elnyuló jelentékeny kiterjedésű rétek e föld megengedik.

Ilyen formán a rét váltakozva halatónul és réttül fog szolgálni, vagyis évig halastó 8 évig rét leendő, miáltal éretik az, hogy ezen távol fekvésűnek fogva mag nem trágyázható rétek részint a pihenés részint a víz trágyázó ere által ismét nagy vegetatióra serkentetnek.

Az említett hálfajokon kívül az ama alkalmas tavakban még nagy mennyiségű közönséges hal fog tenyészteni, melyek a nemes halak táplálására szolgálnak.

Ez levén a legelőnyösebb tápláléka a nemes halaknak a Zsitva csatornáján szekrény háló van alkalmazva, mely nagy mennyiségben gyűjtü az ott rekedt közönséges halakat, melyek a közül a nagyobbak összevagdvalva adatkak a nemes halaknak a kisebbek pedig élő állapotban dobattak be a tavakba a fiatalok egykorlatául.

E vázlatos leírásból a figyelmes érdeklődő olvasó kétségtelenül át fogja látni, hogy mily széles alapokra fektetett, sokoldalú és mennyire tudományos szakavatoitással a lehető legelőszérűbben berendezett tenyésztdt birunk a fenyő-kosztolányi haltenyésztőben s nem fogja hiába felfogásnak tartani, ha azt állítja, hogy hazai haltenyésztdstünk állapotában a legkorszerűbb haladást jelzi.

Egy más alkalomra tartom fenn a fölemlített halnemek tenyésztdrtékéről kömeritőbben szólni.

Szobonya Bertalan.

Az eszlári rejtély.

A tutajosok elfogatásán kívül áll van valami új részlet e rejtélyes ügyben. A tutajosok közt van egy zsidó ki annál gyanusabb személy, mert tutajosnak volt öltözve.

A vizsgáló bíróság ismét Eszláron működik. Hogy mit végez, az természetesen titok.

Most már a hozzák nyilvánvaló legtitkosabb utólatot. Ez ellen a kifogása, de igen szadalmassága el látszik, hogy hetül hajszolnak egy ország néz, s még lehet tudni: ki,

UJDO

* Olvasó

mai számunk 1-ével új előfira. Jövőben is hogy lapunkat tegyük, s e hozni készek helyi érde is kiváló gond párttekinet né látkoznak lapu lezőink — kö

ország minden eseményekről. Rendes rovat s egyéb érdek kor feltalálhat továbbra is a pártfogyásába!

* A válas az őszszelirő küld pítva, — július emlére lesz kit látszó joghoz ígé

* József főparancsnoka ma érkezend, s a Fl szállni. Ez alkal ved altábornagy gével hoinap honvédelmi csapatok József főhercegg a fővárosba.

* Sidoli c zett s az előadás látással berend megkezdődik.

* A dalári ról a Hamza Misk át fog júni. Les amennyiben, min ia egy nagy kato

* Az araf csak emelkedne A hus ára 50— heti piacron mári, ami igeu m

* A fűmés folynak a készülő egylete által kis még alkudozásba társulatokkal, s gyalások véget részvételre azonn

* Uj pos gyébe kebelezett f. és július hó fel, mely őszszek Debreczen kö

* A szerez vanom hozni min utján fogyasztási kávé küldeménye deményeket az at gatósiág épület 5-jelenteni, és azok saját érdekekben Debreczen 1882. postahivatal főnök

* A szeren hogy ott L. G. ar szorgalmából tartó utóbbi sorshuzás a gyével, melyet a

rtos főnyerőt csin azonnal nagyobb tékony czélokra.

* Az időrö folyt héten az eg gyon egyenletes v általában csöndes lyvat csakis Közép zavartak meg dt kely mérvül esa jelenlegi állásáról szintén derült, e idő várható.

* A „keres egyesülete” f. é

